

NARODNI DNEVNIK

Izbija vsak dan opoldne, izvenredni nedelje in praznike.

Redna naročnina: V Ljubljani in po pošti: Din 20.—, inozemstvo Din 30.—

Neodvisen političen list.

UREDNIŠTVO:

SIMON GREGORČIČEVA ULICA ŠTEV. 23.

UPRAVNIŠTVO: KONGRESNI TRG ŠTEV. 3.

TELEFON ŠTEV. 2852.

Rokopisi se ne vračajo. — Oglasi po tarifu.

Pisemnim vprašanjem naj se priloži znamka za odgovor.

Račun pri poštnem ček. uradu štev. 13.633.

Débacle voditeljev.

Ne more se ravno ponašati slovenski narod s svojimi trenutnimi političnimi voditelji, toda nekaj tako žalostnega, kakor so sedanji delavski voditelji, še ni doživela Slovenija. To je zlasti jasno pokazal nedeljski vsedelavski zlet. Manifestacija vsega delavstva za njegove pravice naj bi bil ta zlet, dejansko pa je postal manifestacija popolne razcepjenosti, ki razjeda delavstvo.

Iz vseh strani so prišli delavci, da na močnem vsedelavskem zletu utrdijo svojo stanovsko — ali kakor pravijo rdeči voditelji: svojo razredno zavest — v resnici pa so morali vsled izida mitinga obupati nad zmago delavskega gibanja. Kadar vlada med voditelji taka ozko-srčnost, da ne morejo niti na manifestacijskem mitingu prikriti svojih osebnih razprtij, tedaj je v resnici vsaka zmaga izključena.

Še bolj ko te osebne razprtije pa je moralo delavstvo razočarati, da je mogla gotova, le predobro znana politična firma, izkoristiti vsedelavski zlet v svoje strankarsko politične svrhe. Vse je bilo tako lepo pripravljeno, da se Beogradu pokaže, kako so ogromne množice delavstva proti klerikalcem, in že so bili tudi pripravljeni gospodje, ki bi dejali, da vsa ta množica samo čaka na veselo znamenje in potem z navdušenjem vstopi v napredni blok ter tako reši propadajočo SDS. Ta račun se je sicer v celoti ponesrečil, ker ni bilo niti ogromne množice in niti enotne manifestacije, še manj pa je smel kdo pred delci govoriti o naprednem bloku, toda da je vsa ta spektakularna sploh bila mogoča, dokazuje, da so delavski voditelji izgubili sploh vsak kompas.

Z ozirom na vse to se seveda tudi ne čudimo, da je bila tudi idejna višina zleta nad vse revna. Niti ene nove misli ni bilo slišati in če ne bi nastopili tuji delegati, bi v resnici bilo nedeljsko zborovanje prav domač miting.

Ponavljale so se stare fraze in govoro se je o mučenstvu in preganjanju, ki ga sploh nikjer ni. Treba na tem mestu kar najodločneje zavrnilo bajko, da je režim kriv, če nima delavstvo svojih voljenih zastopnikov in če je delavstvo danes brez vsake moči. Noben režim na svetu ne more biti tako močan, da bi bilo delavstvo vsled njega razcepljeno. Nasprotno je res, da so delavci običajno tem enotnejši, čim silnejši je pritisk oblasti. Razcepljenost delavstva je pač najboljši dokaz, da ni pritiska in to dokazujejo tudi druga dejstva. Kdo pa vzdržuje največ delavskih agitatorjev, če ne oblasti? Ta stvar gre celo tako daleč, da nekatere institucije sploh nimajo drugega namena, ko da vzdržujejo gotove voditelje. Vsi tisti, ki se z elanom prepirajo med seboj, a obenem kriče proti terorju oblasti, naj bi samo en dan preživeli kot odkriti opozicionalci v svojem sovjetskem paradižu in potem bi iz vsega srca žalovali za onimi idiličnimi razmerami, v katerih žive danes.

Res ni beograjska vlada vzor demokracije in svobodoljubne vlade, toda vsaj slovenski socialistični voditelji nimajo vzroka se čez njo pritoževati, ker vse drugače bi piskali, če bi jih ta vlada tako prijala, kakor bi jih mogla. Zato gospodom svetujemo, da tudi svoja demagoška besedičenja malo omeje, zlasti pa, da ne govore tujcem, kako da samo teror zabranjuje zmago delavskega gibanja.

Vsedelavski zlet je nasprotno dokazal, da zabranjujejo zmago le nesposobni in brezvestni »voditelji«, ki so zato tudi doživeli v nedeljo svoj popoln débacle.

Diplomatski odnošaji z Albanijo pretrgani.

NAŠ POSLANIK Z VSEM SVOJIM OSOBJEM ŽE ODPOTOVAL IZ TIRANE.

Beograd, 5. junija. Naše zunanje ministrstvo je izdalo to sporočilo:

»Ker ni albanska vlada izpustila dragomana našega poslaništva, je naš odpravnik poslov vzel svoje dokumente in z vsem osebjem poslaništva zapustil Tirano.«

Komunike zunanjega ministrstva je naredil v vseh krogih močan vtis in povzročil obilico komentarjev. V dveh stvareh soglašajo vsi komentariji. Prvič vsi odobravajo odločen nastop našega zunanjega ministra in drugič so si vsi edini v tem, da je mogla albanska vlada iti tako daleč le zato, ker je bila sigurna, da ima podporo neke velike sile. Kdo je ta velesila, ki je interesirana na tem, da pride Albanija v konflikt z našo državo, ni treba še posebej omeniti.

To mnenje je tem bolj nujno, ker je albanski poslanik v Beogradu Cena beg že izjavil, da bo naš dragoman izpuščen. V zadnjem hipu je torej moral nekdo nastopiti, ki je preprečil, da je albanska vlada opustila prvotno namero. Tudi pogosti poseti italijanskega poslanika generala Bodrera se spravljajo v zvezo z albanski mkonfliktom.

SPOR Z ALBANIJO PRIDE PRED ZVEZO NARODOV.

Zanimivo je, da so bili beograjski diplomati tako prepričani, da bo albanska vlada ustregla naši zahtevi in da bo s tem konflikt z Albanijo poravnal, da so beograjski diplomati priredili izlet v Novi Sad in da se je tega izleta udeležil tudi albanski poslanik Cena beg. Ta se ni malo začudil, ko je po svojem povratku izvedel, da so diplomatski odnošaji med Jugoslavijo in Albanijo pretrgani.

Odšel je k dr. Marinkoviću in bil pri njem tri četrt ure. Ko je odhajal iz zunanjega ministrstva, je izjavil Cena beg, novinarjem, da ne odide iz Beograda. Ko so novinarji pripomnili, da pač poslaništvo ne bo moglo ostati v Beogradu, čeprav bi Cena beg mogel, je izjavil ta, da ostane tudi poslaništvo.

Kasneje se je izvedelo, da je naša vlada pustila albanski vladi izhod, da se iz vleče iz nerodne situacije in zato ne pozvala Ceno bega, da zahteva svoje potne dokumente, temveč mu prepustila, da to sam zahteva. S tem je dan albanski vladi čas, da svoje postopanje popravi.

Če pa albanska vlada tega ne stori v dveh ali treh dneh, potem pač naši vladi ne preostane nič drugega, ko da pozove Ceno bega, da zahteva svoje potne dokumente.

Nato bi prišel ves spor pred Zvezo narodov in ta bi morala obravnati ves albanski konflikt, pa najsi bi bilo to Italiji še tako neprijetno.

Edina posledica pretrganih diplomatskih odnošajev z Albanijo bo zaenkrat ta, da bo naša vlada zaprla meje proti Albaniji.

Beograd, 7. junija. Politični krogi naglašajo pri razmotrivanju položaja posebnost, da je Albanija tako postopala, da je posegla v našo državno suverenost.

teto. Postopanje dr. Marinkovića se je zato splošno odobravalo. Javnost sedaj glede Albansko-jugoslovanskega spora polaga največjo važnost na to, kako bo Albanija uporabila zadnjo možnost, ki ji je dana do danes, da dobi osnovo za likvidacijo celega spora. Naši merodajni krogi so mnenja, da se mora ves spor rešiti naravnost med nami in Albanijo ter da se ne sme vanj vmešavati nobena sila, ker bi se drugače samo še bolj utrčila naša teza, da je Ahmed beg Zogu s svojim delovanjem okrnil suvereniteto Albanije in jo napravil odvisno od volje in razpoloženja drugih evropskih faktorjev. Ako Ahmed beg Zogu, oziroma albanska vlada ne napravita ničesar, kar bi dalo povod, da se prekinjenje diplomatskih odnošajev med nami in Albanijo na miren način izravna, potem se mora smatrati, da bo Albanija pritirala situacijo tako daleč, da bi iz tega spora nastalo veliko mednarodno vprašanje, ki bi ga moral reševati kak mednarodni forum, pa naj si bo to potem Zveza narodov ali pa velike sile.

Postopanje Albanije kaže, da Albanija ni verjela, da bo naša država tako nastopila, kakor je. Prekinjenje diplomatskih odnošajev med našo državo in Albanijo je samo na škodo Albanije, ker pomeni hkrati prekinjenje trgovskih zvez. Posebno severni del Albanije pa je zelo navezan na našo državo.

Naši merodajni krogi pričakujejo, da se Ahmed beg Zogu ne bo upiral naši zahtevi, ki smo jo postavili v svoji noti, da se dragoman na našem poslaništvu v Tirani, Gjurašković, pusti iz zapora. Ako bo Ahmed beg tako nastopal, potem bodo prejkoslej v kratkem času vzpostavljene odnošaji med obema državama.

Za sedaj je naša država podčrtala svojo moč in odločnost v vprašanju Albanije in smatra se za neobhodno potrebno, da ostanemo na tem svojem stališču vse dotlej, dokler nam ne da Albanija polnega zadoščenja.

TUJI DIPLOMATI SE INFORMIRAJO.

Včeraj je bilo zabeleženih več diplomatskih posetov pri našem zunanjem ministru: tako so prišli ameriški, angleški in francoski poslanik. Vsi ti poseti so v najtesnejši zvezi s poslednjimi dogodki med nami in med Albanijo.

DO DANES OPOLDNE MORA PRITI ALBANSKI ODGOVOR.

Beograd, 7. junija. Kakor govore v dobro poučenih krogih, pričakuje naša vlada do danes ob 12. opoldne odgovor od albanske vlade. Albanska vlada bi imela to te ure sporočiti naši vladi, da je naš dragoman Gjurašković izpuščen na prosto. Hkrati bi se morala albanska vlada opravičiti zaradi svojega postopanja. Ako albanska vlada do 12. ure ne izpolni teh pogojev, bo naša vlada osobju albanskega poslaništva v Beogradu takoj izročila potne liste in vse osobje bo moralo do večera odpotovati iz Beograda.

Chamberlin preletel Atlantski ocean.

Berlin, 7. junija. Celo noč je pričakovala velika množica ljudi prihod Chamberlinove »Miss Columbie«. Od dveh ponoči se je zvedelo, da plove Chamberlin nad Angleško, ob 4.30 pa, da je že v Dortmundu. Pričakovalo se je, da bo Chamberlin priletel v Berlin okoli 6.30. Radi prevelike megle se je morala »Miss Columbia« ustaviti med Dortmundom in Berlinom v neki mali vasi.

Zrakoplov je bil nepretrgoma 43 ur v zraku.

VPOKLIC REZERVNIH OFICIRJEV NA OROŽNE VAJE.

Beograd, 7. junija. Minister vojne in mornarice bo vpoklical na 1 mesečne orožne vaje vse rezervne oficirje, ki so še kot najmlajši služili v Avstriji. Orožne vaje bodo med 15. jun. in 15. avg.

Nova rumunska vlada.

RUMUNSKI PARLAMENT BO RAZPUŠČEN.

Bukarešta, 7. junija. Novo rumunsko vlado je sestavil princ Barbu Stirbey, kraljev zaupnik, ministrstvo financ je prejel Popescu, ministrstvo dela Julijan, ministrstvo za javna dela Halipa. Ministrstvo za Besarabijo je odpravljeno. V političnih krogih so mnenja, da je padel general Avarescu zato, ker je stremel za uveljavljanjem fašistične diktature v Rumuniji. Novi kabinet bo v zunanje-političnem udejstvovanju nadaljeval delo prejšnjega, samo s to razliko, da bo skušal vplivati na odnošaje z Italijo, ker je zadnji trgovinski sporazum med Madžarsko in Italijo zelo škodoval gospodarskim in trgovskim interesom Rumunije.

V novi vladi, ki ni čisto nacionalno koncentracijska vlada, igrajo odlično vlogo liberali. Govori se, da bo v teku 30 dni rumunski parlament razpuščen in da bodo razpisane nove volitve. Imenovanje Barbu Stirbeja, novega rumunskega premiera, se zelo komentira.

SEJA VLADE.

Beograd, 7. junija. Sinoči se je vršila seja ministrskega sveta, na kateri je prišlo do popolnega sporazuma med radikali in demokrati glede vprašanja velikih županov. Po tem sporazumu bodo demokrati dobili 12 veliko-županskih mest.

Dalje se je na seji razpravljalo tudi vprašanje izpopolnitve vlade. Kot ministrski kandidati so se imenovali Angelinović za pošto in telegraf, Boža Maksimović za prosveto in Aleksander Savić za narodno zdravje.

Zunanji minister dr. Voja Marinković je obširno referiral o razvoju dogodkov med našo državo in Albanijo in o pretrganju diplomatskih odnošajev med Jugoslavijo in Albanijo.

Glede 40 milijonov papirnatih levov na račun reparacij iz Bolgarije, se je sklenilo, da se polovica vsote nakaže na račun vojne škode ministrstvu pravde, ostala polovica pa se naj naloži v dispozijski fond finančnega ministrstva.

Dalje je bila sprejeta uredba o uračunavanju stanarine državnih uradnikov in uredba o formiranju novega gospodarskega sveta. Končno se je določilo, da se bodo začeli odpravljati sekvestri nad posestvi turških podanikov v naši državi. — Seja se je zaključila ob 8.30.

DEMOKRATI ZAHTEVAJO BREZ-POGOJNO VOLITVE.

Beograd, 7. junija. Glede na prekinjene odnošaje med našo državo in Albanijo so se politični krogi posebno zanimali za to, ali bo ta diplomatski korak naše države imel kakšne posledice, posebno, ali bo to vplivalo na vprašanje razpisa volitev, ki bi se imela izvršiti 11. t. m. Med tem pa se opaža, da obstoji pri radikalnih tendenca, da bi se volitve odložile, dokler bi se ne videlo, kako se bo sedanji položaj naprej razvijal. Vladni del radikalnih poslancev meni, da bi bilo v tem času neumestno, iti na volitve in da bi se nerazpoloženje, ki vlada med posameznimi strankami, še povečalo. Drugi del radikalov kakor tudi demokratije pa poudarjajo, da sedanji dogodki niso tako velike važnosti, da bi smeli vplivati na spremembo naše notranje politike. Oni poudarjajo, da situacija ni nevarna in da mir ni ogrožen. Zato se demokratije v prvi vrsti zavzemajo za svoja strankarska vprašanja, katera morajo biti rešena še pred razpisom volitev.

Otvoritev XII. razstave Narodne galerije — grške in rimske plastike.

Na binkoštno nedeljo je bila v Jakopičevem paviljonu otvorjena razstava grške in rimske plastike v odlivkih iz pariškega Louvrea. Kakor z vsako svojo razstavo, tako je tudi z razstavo grške in rimske plastike dokazala Narodna galerija, da je na višku svoje naloge in da so vse njene razstave v vsakem oziru brezhibne.

Zbrane goste, zastopnike oblasti in ljubitelje lepe umetnosti je pozdravil v imenu Narodne galerije

DR. IZIDOR CANKAR,

ki je izvajal:

Teden dni je tega, kar je Narodna galerija zaprla svojo razstavo prvih slovenskih impresionistov, s katero se jim je hotela oddolžiti za njih tridesetletno delo, in danes odpira pred Vami novo razstavo, ki nam kaže docela drugačen umetniški svet, ki predstavlja utelešenje pradavnega, pred skoraj dvema tisočletjema razpalega duhovnega kraljevstva: razstavo antične skulpture v odlivkih iz pariškega Louvrea. Morda bi se kdo čudil, da družji Narodna galerija v istem prostoru in času tako dispartne umetnostne pojave in jih v nagli zaporednosti razkazuje slovenskemu občinstvu; in vendar je ta razstava grško-rimskega kiparstva prav tako, kakor razstava naših impresionistov, nujna posledica delovnega programa Narodne galerije in se organsko uvršča v nje dosedanj razvoj.

Ko se je Narodna galerija ustanovila leta 1918, je obstojala nje začetna zbirka v glavnem iz nekdanjih nakupov mestne občine ljubljanske; razumljivo je tedaj, da so to bile po veliki večini slike, pridobljene od raznih slovenskih razstavah, med njimi so bila starejša dela izjema. Narodna galerija se je takoj lotila, da to zbirko dopolni, in se je povečala z lastnimi, zelo znatnimi nakupi in se je potrudila, da si pridobi zlasti ona dela slovenskih impresionistov, ki jih je avstrijska vlada bila kupila in odpeljala na Dunaj. Tako se je v dovolj kratkem času zgodilo, da je bila zbirka novejših slovenske umetnosti razmeroma popolna, in sedaj si more v Narodni galeriji vsako ustvariti pravilno sodbo o našem umetnostnem razvoju od bratov Šubičev do današnjega dne.

A Narodna galerija kot institucija, ki naj zbere, strokovno obdelala in javnosti pokaže vse, kar so slovenski umetniki važnega ustvarili, ni mogla ostati pri tem, ni mogla ustvariti zbirke izpopolnjevati izključno z nadaljnjim pridobivanjem sodobnih del. Spridaj krepkega umetniškega dela našega desetletja nismo smeli pozabiti na tisto, kar so velikega pred nami ustvarila na Slovenskem tolika stoletja poštenega umetniškega truda. Treba je bilo začeti graditi zbirko, v kateri naj se nam pokažejo sestavne črte naše umetnostne preteklosti. Ta naloga je bila težavna od prve, ker inventar naše umetnostne preteklosti še ni bil niti približno sestavljen, ker naša zgodovina ni bila niti v osnovnih potezih izdelana. Zato je Narodna galerija l. 1922 priredila zgodovinsko razstavo slovenskega slikarstva od 16. do 19. stoletja in l. 1925 zgodovinsko razstavo portreta na Slovenskem, ki sta prvokrat nazorno pokazali našemu občinstvu glavne faze našega umetnostnega razvoja, a bili tudi za nadaljnje delo Narodne galerije odločilne važnosti: na njih je postalo očitno, v katerih smereh je treba delati, da se ustvari dobra zbirka slovenske stare umetnosti. Narodna galerija je začela sama zbirati starejši umetnine; a se je hkrati pogajala z društvom »Narodni dom« o prostorih, v katerih naj bi se budoča velika galerija nastanila ter z Narodnim muzejem in kmezoškofijskim ordinariatom kot lastnikom škofijskega muzeja, da se te tri umetnostno-zgodovinske zbirke strnejo v enotno telo. Vsi razgovori so se ugodno končali in danes je Narodni galeriji zagotovljen dom in gradivo za dostojno zbirko slovenske umetnosti, ki se bo prihodnje leto, ob prvi desetletnici Narodne galerije, javnosti odprla. S tem bo dosežena druga etapa v izvrševanju delovnega programa Narodne galerije.

Doslej največji darovavec in prav za prav ustanovitelj Narodne galerije je g. Ivan Hribar, ki je s pismom od 24. junija 1922 podaril društvu prvi milijon kron; v petih letih, ki so od tega časa minila, se je jela izpolnjevati njegova tedaj izražena želja »naj bo poklonjeni znesek kvas, iz katerega zraste v bodoče dom naši umetnosti«. Pa Narodna galerija je s tem prvim velikim darom vred prešla od svojega ustanovitelja tudi naročila, ki ga je dolžna pomniti: Narodna galerija »naj ne bode ekskluzivno naroda, temveč naj bode posvečena umetnosti sploh.« Po tem zamisleku in volilu ima torej Narodna galerija biti več nego zavod s sistematično urejeno zbirko lokalnega pomena, več nego revija najboljših umetnostnih del slovenske preteklosti in sedanjosti, postati bi morala institucija, v kateri bi se Slovenci mogli seznanjati z najznamenitejšimi deli svetovne umetnosti. Društvena uprava se je dobro zavedala, kako težke in skoraj nedosegljive naloge so se ji s tem stavile, a čeprav ji je bilo jasno, da s svojimi sredstvi ne more stopiti v konkurenčni boj kupovavcev na svetovnem umetnostnem trgu, je tudi opazila, da v enem oziru vendarle more znatno pospešiti splošno umetnostno kulturo pred Slovenci — z nabavo odlitkov najznamenitejših svetovnih skulptur. Ta umetnostna panoga je namreč najbolj boleče mesto naše izobrazbe in naše umetniške delavnosti.

Že danes je jasno, da bo največja pomanjkljivost prihodnje velike Narodne galerije revščina naše skulpture; razen nekaj oltarskih plastik bo iz starejšega časa spočetka komaj kaj važnega v njej. Kar se tiče slikarstva, smo se Slovenci, tesno spojeni z Zahodno Evropo, razvijali vzporedno s tem kulturnim organizmom, tako da smo tudi mi tisto, kar je Evropa mislila, mislili in izražali po svoje, in kar je ona čutila, smo mi na svoj način prečustvovali. O skulpturi tega ne moremo reči in danes je umevanje skulpture in potreba po njej celo manjša nego v minulih stoletjih. Trdijo, da je manemu narodnemu značaju plastični čut sploh tuj, da zato slikarstvo nujno presega skulpturo po kvantiteti in kvaliteti dela; o tem je mogoče dvomiti, a da je zmisel za kiparske umetnostne vrednote med nami malo razvit in da je to vidna pomanjkljivost v našem duševnem življenju in udejstvovanju, nam izpričujejo preteklost in sedanjost. Zato je storila Narodna galerija važno narodno-vzgojno dejanje, ko se je lotila, da izpolni svojo tretjo nalogo, in ko je privabila v Ljubljano prvo zbirko svetovne skulpture; našim dijakom, ki toliko slišijo o grškem in rimskem kiparstvu, a ga niso nikoli videli, našemu mlademu umetniškemu naraščanju, nam vsem, ki smo zdavnaj naučeni gledati v teh umetninah sestaven del zahodno-evropske kulture, je odprla pogled v nov svet. Če bi bila Narodna galerija dala prekopirati vse najvažnejše slike, kar jih visi po muzejih, bi to dejanje ne bilo tako pomembno, zakaj kopija slike ni niti dovolj zvesta podoba originala niti ni potrebna; mehanična reprodukcija nas zanesljivo pouči o nje pravem značaju. Skulpture pa fotografski aparat nikoli ne more pravilno posneli, ona ima svoje posebno osnovno življenje in gledati jo je treba v njeni popolni in telesni resničnosti. Narodna galerija je tako prva med nami odprla šolo za umevanje kiparskih kvalitete.

V ta namen si je izbrala grško in rimsko skulpturo. To je tista umetnost, iz katere se je naša umetnost rodila in h kateri se vedno vrača, kakor se vrača otrok k materi po tolažbo in svet; to je tista umetnost, pri kateri so premnoge umetnostne dobe zahodne Evrope, čeprav vedno zavzete od lastnih ciljev, hodile v šolo do te ure. To je svoj, v sebi zaključen svet šestih stoletij, ki se nam v tej galerijski, danes še nepopolni zbirki — katere zbirka je popolna? — razkazuje v jasni organiziranosti od začetka do konca, od arhaične dobe do rimskega cesarstva. V njej vidite, kako se začenja mrtva snov pod umetnikovo roko sprva rahlo gibati, kako

se nato oblikuje dostojanstveno obličje človekovo in mehanizem njegovega telesa, kako se jame potem figura subjektivno duševno razživljati, kako prehaja v ljubeč genre helenistične dobe in se razvija zaključuje z ostrim naturalizmom v času imperija. Vse umetniško življenje ene, velike zgodovinske epohe stoji v teh soedah pred nami, zaokrožena zbirka, ki nam je dragocena po estetski vrednosti svojih del in kot kulturno-zgodovinski dokument.

Narodna galerija namerja to svojo zbirko spopolnjevati in ji pridružiti še najvažnejše skulpture srednjega in novega veka. Naj so tudi vse te figure iz krhkega mavca, potrebne in od davna zaželenne so nam, kakor je

Francozom potreben in dragocen njih Trocadéro, čeprav je obljuden zgolj s sublimi mavčevimi odlitki. Narodna galerija upa, da je tudi s to prvo zbirko odlitkov začela vršiti koristno delo med Slovenci. V njenem imenu Vas iskreno pozdravljam ter otvarjam nje XII. razstavo.

Nato so si gostje ogledali razstavo, ki je en sam slavošpev lepote človeškega telesa in umetnosti. Vsi brez izjeme bi si morali ogledati to razstavo, da pride tudi v današnjo dobo nekaj onega idealizma, ki je pred 2000 leti ustvarjal one umotvore, ki so sedaj v odlivkih razstavljeni na razstavi Narodne galerije v Jakopičevem paviljonu.

Varšava, dne 1. junija 1927.

Pismo iz Varšave.

Vseslovanski kongres zdravnikov v Varšavi. — Svetovni kongres vojaške medicine v Varšavi. — Sneg in slana konec maja.

Dne 29. maja t. l. se je končal prvi vseslovanski kongres zdravnikov v Varšavi, katerega so se udeležili poleg Poljakov tudi Jugoslovani, Bolgari in Čehi. Obravnavali so o skleromi, o zdravstvenih razmerah in sanitarni upravi v slovenskih deželah (raven Rusije). V osrednji odbor novoustanovljene vseslovanske zveze zdravnikov so bili izvoljeni ti-le Jugoslovani: Dr. Ivković, dr. Cačković in prof. dr. Rus. Pri tej priliki so položili Jugoslovani in Bolgari skupen venec na grobu neznanega vojaka kot prvi znak jugoslovanskega-bolgarskega zblizanja. Prihodnji kongres se bo vršil v maju l. 1928 v Pragi, kamor pričakujejo tudi brate Ruse.

Dne 31. maja t. l. se je vršila v Varšavi slavnostna otvoritev svetovnega kongresa za vojaško medicino v prisotnosti prezidenta poljske republike Moščickega. 3000 predstaviteljev različnih narodov se je zbralo v monumentalnem poslopju varšavske politehničke, kjer jih je kot prvi pozdravil šef administracije armade general Konarszinski. Izmed gostov je prvi izpregovoril Jugoslovanci Vladislavjevič. Ko so gostje opuščali politehniko se jim je nudi diven prizor. 6000 poštnih golobov s pisemci, privezanimi na noge, se je dvignilo v sivem oblaku pod nebo in se razpršilo na vse strani sveta. — Danes se prične prva obravnava o evakuiranju premične vojske. Jutri bodo razpravljali o sifilu. Varšava gosti tudi 200 ženskih posetnikov kongresa, nad katerimi sta sprejele pokroviteljstvo soproga maršala Pilsudskega in soproga premjera Bartla.

UDRUŽENJE JUGOSLOV. NARODNIH ŽELEZNIČARJEV IN BRODARJEV

nam piše:

Z ozirom na poročilo v Vašem cenjenem listu z dne 4. junija 1927 o kongresu Saveza železničarjev Jugoslavije prosimo, da sprejmete sledeče pojasnilo:

Po tiskanem poročilu Saveza za kongres ima imenovani Savez v Sloveniji 3214 članov, na Hrvaškem 749 ter v Bosni in Hercegovini tudi okoli 100 do 200 članov. V tem poročilu Saveza se Uduženje jugoslovanskih narodnih železničarjev in brodarjev napada kot žolta organizacija, ter je tudi na kongresu bilo iznešeno, da železniška uprava favorizira žolto Uduženje na železnica. Iz poročila v Vašem listu podpisani Oblastni odbor prihaja do zaključka, da je glavna ost dela kongresa naperjena proti Uduženju jugoslovanskih narodnih železničarjev in brodarjev kot strogo nepolitični narodnostovski organizaciji. Oblastni odbor ugotavlja, da članstvo Uduženja jugoslovanskih narodnih železničarjev in brodarjev in organizacija kot taka ne uživa in ni uživala nikakih predprav, ali kake dobrohotnosti s strani železniške uprave bodisi v ministrstvu saobraćaja, Generalni direkciji ali Oblastnih direkcijah ter vse napade Saveza in njegovega kongresa na naslov UJNZB, odločno odklanja kot neresnične ter javno pozivlja predsedstvo Saveza i kongresa, da naj se točno izjavi in da možnost možatega obračuna pred javnostjo ali pred sodiščem. Uduženje Jugoslovanskih narodnih železničarjev in brodarjev

bo strogo tudi v bodoče stalo na braniku za gospodarske, socialne in kulturne pravice vsega osebja državnih prometnih ustanov ter vsako slepomišljenje in izrabljanje nad vse bednega stanja prometnega osebja pravočasno razkrilo in vsako politično izigravanje če tudi se to hoče vršiti na politično internacionalni podlagi odločno odklonilo in odbilo, da se ne ponovijo žalostni primeri politično diktirane stavke l. 1920, ki je prinesla vse postojede gorje osebju vseh prometnih ustanov v državi.

Oblastni odbor Ljubljana, Uduženja jugoslovanskih narodnih železničarjev in brodarjev kot sestavni del po celi državi postojede nepolitične narodnostovske organizacije, ki šteje 25.000 plačujočih in rednih članov železničarjev in brodarjev obžaluje, da se je ravno v Ljubljani, oz. v Sloveniji v sedanjem času improvizirano tako zborovanje, ter se z neodgovarjajočimi poročili v dnevnem časopisu hoče prikazati drugačno stanje oz. težak gospodarski položaj prometnega osebja izkoriščati v strankarsko-politične — četudi internacionalne namene.

**Širite
„Narodni Dnevnik“!**

Francija in Italija od premirja do Locarnske pogodbe

(Napisal francoski diplomat.)

G. Nitti ni bil sovražen Francozom, a imel je svojo politiko, ki ni bila naša politika. Predno je gosp. Poincaré zapustil predsednišvo francoske republike, je bil definiral našo politiko, vsaj začasno, ko je dejal: »Mir bo trajal ostvarjanje.« Gosp. Nitti bi pa bil svojo politiko lahko definiral na sledeči način: »Mir bo trajno razdiranje.« To, kar se je moralo po njegovem mnenju razdreti ali pustiti, da se razdere, je bil precejšen del mirovnihih pogodb. To se je sicer med tem že dogodilo, toda še ne v oni meri, katero bi on smatral za neizbežno zaželeno. Smatral je za nesmiseln precejšen del Versajske mirovne pogodbe, plačevanje vojne odškodnine in načela obveznosti, katere so bili naložili Nemčiji. Rad je dejal: »Ali si morete predstavljati, da bodo celi rodovi Nemcev, ki vojne niti niso videli, že trideset let pozneje delali, da plačajo zmagovalce? Ali ne smatrate tega za suženjstvo?« Ako se mu je na to odgovarjalo: »Ali imate rajši, da bi celi rodovi Francozov, ki vojne niti niso videli, delali že trideset let, da upostavijo to, kar so bili Nemci uničili? Ali se vam zdi to bolj pravično?« tedaj je dvignil svoje male roke in jih je spet povesil, kot bi bil hotel reči: »To se mi ne zdi nič bolj pravično vsekakor je pa mnogo bolj enostavno.« Marsikateri odstavek mirovne pogodbe, ki se je tikal razmejitev, mu tudi ni prav nič ugajal. »Ali si morete predstavljati,« je dejal, »da bo mogoče Nemčijo zadržati, da bi si prisvojila Avstrijo?« Priklonitev Avstrije

Nemčiji ga pa nikakor ni razburjala in moramo reči, da njegovi rojaki še danes ne razumejo popolnoma nevarnosti, ki obstoja v tem za njih deželo. Gdanski koridor je bil zanj samo nekaj smešnega, in bil je mnenja, da morajo sčasoma one točke mirovnihih pogodb spremeniti, ki so bile stavile močne germanske ali madžarske manjšine na ozemlje novonastalih držav, Češkoslovaške, Poljske in Rumunije. Ravno za te se je zavzemal. Bil je fatalist dobrodušne vrste.

Njegove misli so bile sorodne onim gosp. Loyda Georgea. Prvotni Lloyd George ni bil p onjegovemu okusu, oni, ki je grmel zoper Nemčijo bolj kot vsakdo drugi, in ki je hotel, da plača vojno odškodnino do zadnje pare ter izroči vojne krivice, na čelu jim cesarja, prince in maršale. Toda spoznal je v samem sebi drugega Loyda Georgea, onega, ki je upostavljal politiko, izraženo v geslu: »Germany on her feet.« (Nemčija na lastnih nogah.), politika, ki je mnogo doprinesla do tega, da se je dvig Francije oviral. G. Nitti se je smatral za drugega Loyda Georgea, in ta je bil tako spreten, da ga je potrjeval v tej misli. Zato mi Francozi nismo dobili nobene podpore italijanske vlade, kadar smo jo ravno najbolj rabili pri britanski vladi, da se upostavi sporazum med zavezniki. Ko se Versajska pogodba ni izvrševala, sta se London in Rim znašla združena, da pritiskata na Pariz, naš zadržujeta, nam propovedujeta spravo in nam skušata iztrgati kako koncesijo. Na konferenci v St. Remu, aprila 1920, sta g. Lloyd George in g. Nitti obdelovala g. Milleranda, naj bi kar na mestu vsi trije povabili Nemčijo, da pošlje odposlance, s katerimi naj bi se zavezniki, čeprav še niso bili med seboj enega mnenja, razgovar-

jali o reparacijah in varnosti, ki bi na ta način zopet prišle na zeleno mizo. Ta predlog, ki ga je g. Millerand odklonil, osvetojuje smernice, po katerih se je ravnavalo njih skupno delovanje. Seveda je šla ta skupnost samo do neke meje, kajti z brezobzirnostjo, ki pa g. Nitti ni žalila, se je g. Lloyd George, ko je bil dognal, da ne more toliko odnehati, kot bi bil on hotel, sporazumel direktno z nami, in potem njegovemu laškemu tovarišu ni nič drugega preostalo, kot da se slednji pridruži temu sporazumu. G. Nitti se je tako znašel med dvema stoloma; toda neprijetnost tega položaja ga ni ovirala, da ne bi pri prvi priliki stvar ponovno poskušal.

On je tesno sledil zunanji politiki in je ni spustil iz rok. Zato dosedaj še nisem omenil imena njegovega zunanjega ministra, ki je bil zasedel mesto g. Tittonija, imenovanega za predsednika senata. Ta minister je bil g. Scialoja, imeniten jurist, duhovit človek, spravljen značaj, ki je svoje vrline pozneje večkrat pokazal v Društvu narodov pri marsikateri razpravi. Če bi bil g. Scialoja, ki je s svojim ministrskim predsednikom v marsikaterih idejah soglašal, imel svobodne roke, bi bil zadeva gotovo praktično izvedel z večjo psihologijo in fineso. Toda zveze z inozemstvom je vse vodil ministrski predsednik g. Nitti, na katerega so se tuji diplomati pogosto neposredno obračali. Bil je namreč zelo prijazen v pogovoru in ni nikogar dolgočasil. Če ga je človek poslušal s kako lahkoto je vse razlagal, je moral občudovati enostavnost, s katero je mislil zadeve urediti. Bil je naravno optimist. Šele če se je človek vrnil domov, je uvidel, da le ne bi bilo

zanj zadovoljivo, če bi se zadeva uredila po Nittijevem predlogu.

Francozi so se pogostoma pri njem pritoževali o pisanju italijanskih časnikov. Zadeva je bila pač vredna, da bi se zanimal za njo, kajti časniki ustvarjajo javno mnenje, najmanj toliko, kolikor javno mnenje ustvarja časopise, če ne več. Ali je zato kaj poskrbel? Morda, toda nikoli nismo videli sledu njegovih poskusov, da bi bil ublažil zločinsko natolcevanje, ki ga je vršilo časopisje njegove dežele napram nam, ob vsaki priliki in prekomerno protifrancoško časopisno rovanje, katerega so se udeleževali državni listi, ki so ga sicer v vsem zdelo ubogali in to še z večjo strupenostjo kot nacionalistični listi. Tekom zadnjih mesecev njegove vlade nam je bila za petami tolpa psovalcev, ki so nas slikali v tako temnih barvah, da so nas morali osvojevati pri svojih čitateljih. Tako je bilo vsejano v našo škodo novo seme nezaupanja in sovraštva. Če bi bili g. Nittiju bolj pri srcu odnosi med obema deželama in prijateljstvo obeh narodov, bi bil razumel, da bi jih bil moral ohraniti in to tembolj, ker je postala nemška propaganda bolj delavna in je našla v Italiji trenotno bolj ugodno ozemlje.

Italija je namreč tedaj preživljala dobo reakcije proti vojni, kar se je pozneje tudi zgodilo v Franciji. Iz reakcije proti vojni pa se je v Italiji naravno razvila tudi reakcija proti Franciji, ki je bila glavna podpora koalije. Oboje je šlo skupaj. Iz tega si lahko razlagamo mišljenje Italijanov o principih zunanje politike, ki so jih od trenutka sem bolj ali manj spremenili.

(Dalje prihodnjič.)

JAPONCI NAD NAMI.

— Za obiskovalce VII. Ljubljanskega v
sejma, ki se vrši od 2. do 11. julija t. l. ve

Budimpešte poročajo: V strokovnih krogih se govori, da je ostalo na Madjarskem ceno prošle žetve do danes nad 1.500.000 q žita. Tega kvalitativno slabega žita ni mogoče izvoziti. Vsled tega je pričakovati, da ostane letos po žetvi še nad 1 milijon q žita, kar bo na razvoj cen letošnjega žita zelo nepovoljno vplivalo.

— Klub kolesarjev in motociklistov »
rijak v Ljubljani priredi v nedeljo, dne
t. m. medkulbske motorne in hitrostne
kolesarske dirke na progi Gaštev—Medv
Km 10. — Dopusčene so vse kategorije. I
javlnina za vsako kategorijo 25 Din, za
lesarje 5 Din. Zaključek prijav dne 12. t.
naknadne prijave do dne 14. t. m. ob 12.
onodne. Dirka se po pravilniku Saveza

la ne posuzuje umetnih kemičnih strokovnjakov vsebujejo ta brezalkoholna vina: vse 80%, sladkorja 18%, vinske kisline 0,6% in azotnih materij 0,30%. Te pijače so zelo okusne ter se prijetno pijejo. Razumljivo je, da so te pijače brez škodljivih materij, torej vsebuje vsaka alkoholna tekočina brez razlike. Zato lahko pijejo »Župski zdravi« ljudi otroci in bolniki. To produkujejo za namerno podprlo ministrstvo za narodno zdravje, a vrši se vsled izredne naklonenosti ministrstva poljoprivrede in voda. To brezalkoholno proizvajajo se posebej trudi g. dr. Gera Popović, znani javni delavec in higijenski pisatelj, ki je poslanec za kraja. On skrbi, da se napravi čimbolj produkt v tej šoli, samo da pomore svemu kraju, da mnogo boljše in koristno proda svoje sadjarske pridelke.

štartal. Pam, da pristankem v Berlinu
lumbiac je prelelela brez pristanka že
milij kot znaša daljava med Newyorkom
Parizom. V slučaju pa, da bi morali pris-
na morju, bomo pa itak na paroplovni
gi. Imamo seboj radio-aparat in bombe
razvijajo dim, tako da bomo dajali la-
signale. Če bomo lahko plavali, ne vem.
kateri pravijo da, drugi pa menijo, da
bo potegnil motor v globočino. Za vsak
čaj pa smo vzeli s seboj veliko pilo, da
mo, če bo treba, lahko motor odstranili.
slimo pa, da se nam pred Berlinom ne
treba spustiti na zemljo. Samo neugo-
vihar nam to lahko prepreči. Mislim,
nam bo mogoče ostati ves čas v zvezi s
niki. Najhuše, česar se nam je bati raz-
viharjev je možnost, da nam poledeče ka-
V severnih krajih se nabere na krilih la-
toliko ledu, da se moramo spustiti na

ljo. Zato bomo skušali poleteti rajši preko toplejših krajev.

Kot poročajo iz Halifaxa, je letela »Columbia« v soboto ob 5. popoldne preko južne osi Nove Škotske. Ob 7. so videli Chamberlina na 50 milj vzhodno od Halifaxa nad morjem.

V Berlinu se vrše velike priprave za Chamberlinov sprejem. Policija je določila več tisoč svojih uslužbencev, da bodo skrbeli na aerodromu za red. Takoj po njegovem prihodu v Berlin se vrši v berlinski mestni hiši svečan sprejem ameriškega letalca. Radio družba bo sporočila svojim abonentom ponoči prihod Chamberlina, pozdravne govore in njegove prve besede.

Po pripravi je sklepati, da Chamberlinov sprejem v Berlinu ne bo prav nič zastajal za Lindberghovim sprejemom v Parizu.

Politične vesti.

»Se vedno ne morem verjeti, da bi današnja vlada dobila volitve,« tako vzklika neki anonimni, zato pa tem pomembnejši prvak narodne skupščine beograjskega poročevalcu »Jutrac«. Vzklik je v marsikaterem oziru zanimiv in tudi razumljiv, predvsem pa je zanimava anonimnost obeh informatorjev »Jutrac«, od katerih eden je seveda radikalni, drug pa demokratični ministri in seveda — kar se še bolj razume — oboje aktivna člana sedanje vlade. V vsem Beogradu je namreč težko najti tude enega samega politika, ki bi dvomil, da ima sedanja vlada tako močno pozicijo, da ji je volivni mandat zaščitur. Ravno tako pa tudi ves Beograd ve, da v volivni vladi gotovih »državotvornih elementov« ne bo in da je med temi elementi na prvem mestu tudi SDS, je sklenjena stvar. Zato pa tudi prav radi verjamejo, da »Jutrov« informator ne more in ne more verjeti, da bi dobila sedanja vlada volitve. Ne morejo in ne morejo se namreč gospodje od SDS sprijazniti z mislijo, da država takšnih državotvorcev, kakor so oni, ne potrebuje in zato skušajo svojim vedno bolj redkim pristajem z umetno hipnozo sugerirati, da SDS ni še izključena iz vsake kombinacije in da pride tudi še za njo dan, ko bo zopet sprejeta v vlado. In to je konjsko kopito vsega binokostnega članka »iz Beograda«, v žalost gospodov od SDS pa je to kopito tako vidno, da mora človek biti že vzor lahkoverneža, da takim obupnim sugestijam verjame. Ne pomaga nobeno prikrivanje in tudi najbolj merodajni krogi so spoznali, da država ne potrebuje državotvorcev v narekovaju, temveč pravih patriotov, ki vedo, da je nad stranko in nad vsemi pravitnimi interesi država. In zato je bila palica nad SDS zlomljena in pri tem ostane.

Volitve bodo 11. septembra. Ministrski predsednik Vukičević se je vrnil v nedeljo popoldne iz Topole in odšel na dvor, kjer je ostal daljšo dobo. Misli se, da je bil v telefonskem pogovoru s Topolo. Informirani krogi pa trde, da so načelno že vsa vprašanja rešena in da bodo volitve razpisane dne 11. septembra. Vsekakor je torej treba z volitvami računati. Kako to, da se ne oglašajo zopet lajna o naprednem bloku?

Princ Stirbey sestavi novo rumunsko

vlado. V soboto, dne 4. t. m. dopoldne se je sestel rumunski ministrski svet in sklenil, da poda ministrski predsednik general Avarescu demisijsko vlado. General Avarescu je potem še ves dan konferiral s predstavniki raznih političnih strank, s katerimi bi rad stopil v zvezo, da bi si zagotovil mandat za sestavo koncentracijske vlade. Po pa se mu ni posrečilo, ker so predstavniki vseh političnih strank odbili njegovo ponudbo. Popoldne je bil Avarescu v avdienci pri kralju, kjer je podal ostavko vlade. Medtem je prišel v Bukarešto minister dvora Hiott, ki je prinesel kraljev ukaz o imenovanju nove nacionalne koncentracijske vlade, ki jo sestavi princ Barbu Stirbey. Stirbey je ob 9. uri zvečer odšel h kralju v Serobiste v avdienco. Novi šef nacionalne koncentracijske vlade je zaupnik rumunskega kralja in kraljice. Barbu Stirbey je bil svoječasno generalni upravitelj kraljevih posestev Rumuniji. On je tudi zet Bratianu. Zadnja leta je bil Stirbey zelo rezerviran in ni pripadal nobeni politični stranki, tako, da je veljal v politični javnosti kot strogo nevtralna osebnost. — Po sestanku nove vlade se je trdilo, da bo imenovan general Angelescu, dosedanji maršal kraljevega dvora, za ministra vojske in morarice. V novo vlado bo stopilo tudi 4 ali 5 članov liberalne stranke, med njimi tudi bivši zunanji minister Rumunije, Duca, ki bo v sedanji nacionalni vladi bržkone prevzel zopet ministrstvo za zunanje zadeve.

Radiofonija.

XLI.

Na Dunaju, maja 1927.

Ze večkrat sem govoril o žičnem ali brezžičnem prenašanju slik. Perspektiva za najbližjo bodočnost je silno ugodna, kajti že danes je dosežen kolosalen uspeh. — Posetniki sedanje dunajske razstave »Wien und die Wiener« imajo vsak dan priliko, da gledajo prenos na sistem kapitana Fulton, ki je najenostavnejši in najcenejši. Dunajska Ravag si je menda že usvojila ta sistem in bo v najkrajšem času pošiljala slike svojim naročnikom.

Natančno sem si ogledal pošiljanje in sprejemanje, in reči moram, da je stvar jako enostavna. Aparata za pošiljanje in sprejemanje sta jako preprosta in ju je mogoče kakor zvočnik priključiti sprejemnemu aparatu, ki seveda mora biti na cevke ali elektrone. — Oba aparata imata valjar, natančno tako, kakor gramofon na valjar ali takozvani didaktofon. Oba aparata goni povsem enaka ura ali navijalo, kakor gramofon. Glavni pogoj je, da oba aparata točno enako tečeta. Pošiljalec ima več posla. Ta mora vsako sliko prenesti na bakreno ploščo, kar se navadno zgodi najdalje v 40 minutah. To ploščo zvije in natakne na valjar ter postavi na njo iglo, točno tako, kakor pri gramofonu. Seveda tudi valjar ne teče le okoli svoje osi, marveč se polagoma pomika ven, tako da napravi igla spiralo pot, kakor pri gramofonu na valjar. Ta igla torej otipa vso sliko in s tem je tudi razumljiv prenos. Ta slika nadomešča mikrofoni in kakor tipa sliko tako tira tudi igla na sprejemnem aparatu.

Na sprejemnem aparatu pa postavijo na valjar čisto navaden papir, ki je bil prej namočen v neko kemijsko tekočino. Enaka igla kakor na sprejemnem aparatu teče čez ta papir in s svojim različnim titranjem pušča na papirju sled in riše sliko točno tako, kakoršna je ona na bakreni plošči pošiljalca. — Slika je videti taka, kakor so s kličej reproducirane slike t. j. slike so pod mrežico.

Danes sem videl prenos fotografij raznih umetnic, karikature pokrajine, vezenje v ročnem delu itd., ali vse jako lepo in čisto. Za take svrhe je torej problem rešen. Radio pošiljalci bodo torej na ta način pošiljali aktualne slike o dnevnih dogodkih, da ne bodo pošiljali le dnevnih novic, marveč ob enem tudi slike. Kar se je torej kje zgodilo znamenitega, nesreče, dirke, tekme, sprevede, kongresi itd., vse bomo kmalu potem tudi videli. Radio postaje bodo pošiljale svojim naročnikom slike svojih umetnikov, predavateljev, in pa slike k njihovim predavanjem. Časopisi bodo mogli še istega dne s svojimi najnovejšimi vestmi pošiljati tudi slike. Trgovci cenike, kurzne tabele, reklame itd.

Telektrograf je aparat najbližje bodočnosti. Kakor smo še pred tremi leti le malo še vedeli o radiju, a danes v kulturnih deželah že ne more biti brez njega skoro nobena hiša, tako bo v malo letih tudi s telektrografom.

Dne 2. junija bo oficijelno otvorjena v Inomostu še peta avstrijska pošiljalna postaja, in sicer na val 294.1 in s pošiljalno energijo 500 vatov. Ob 11. dop. bo prenos dunajskega programa, a ob 4. pop. bo samostojno slavnostno pošiljanje govorov in pozdravov. Koliko prilik nam daje ta mala Avstrija za dober vzgled in posnemanje, nam, ki smo bogati in nedosegljivo pametni.

V soboto 4. junija prično dunajski slavnostni tedni (Wiener Festwochen), ki bodo nudili domačinom in tujcem silno veliko zabave in pouka na vseh poljih znanosti in umetnosti. Kar premore Dunaj na glasbenem, gledališkem in umetniškem polju, vse bo v najboljši izbiri na razpolago občinstvu. Vsi faktorji, zasebne družbe, mesto in država so se združili, da bo program kolikor mogoče popoln. Dunajski radio priredi iste sobote ob 9. zvečer slavnostno otvoritev z nagovorom zveznega predsednika in raznih dostojanstvenikov ter z izbranim glasbenim programom.

Nemški zunanji minister Stresemann je imel 26. maja v koncertni dvorani tamošnjega društva Liederhalle v Stuttgartu govor na vse Nemce v inozemstvu in tudi na one v Italiji, vzpodbujaje jih na vztrajnost in zvestobo do nemške misli. Tamošnji radio je poslal govor v eter in so ga razširile še druge nemške postaje. Sploh je nemška propaganda potem radia silno razvita. Tudi Hindenburg bo govoril 30. maja v Kielu, a poleg domačega pošiljalca pošlje njegov govor v eter tudi Deutschlandsender (Königswusterhausen) na val 1250. Govor prične ob 20.15. Pri nas se mora to dobro slišati.

A. G.

Sport.

Binokostna štafeta za darilo »Jutrac« se je vršila včeraj ob obilni udeležbi občinstva med moštvom SK Ilirija in dvema štafetama ASK Primorje. Boj je bil zelo oster in napev; vodila je od začetka do 3. predaje Ilirija, od 3. do 7. predaje pa Primorje, ki je imela še po predaji pri pošti 3 do 4 m naprej, kar je pa v zadnji etapi izenačil Stepišnik, ki je rezal cilj 1 m pred Močanom v 4 min. 59¹/₂ sek. Drugo mesto je zasedlo I., tretje pa moštvo II. ASK Primorje.

Težkoatletska prireditve SK Slovana na letnem telovadišču v Tivoli je prav dobro uspela. Zal, da občinstvo ni bilo pravočasno obveščeno o preložitvi prireditve, vendar pa se je vdeležilo 3—400 ljudi. Prva točka je bila boksmatch med Vrhovnikom in Kalanom. Mlada borca sicer nista pokazala posebne tehnike, ampak sta oba hkratu napadala, tako da sta navadno udarca obeh sedela. Sodnik g. Dorče je proglasil izid 2 : 1 v prid Kalanu, vendar pa mislimo, da so bile točke na obeh straneh jednake. Drugi par Legat—Vizjak je bil tehnično veliko boljši; videli smo lepe parade bodisi s počepom ali z rokami, tudi delo nog je bilo eksaktnije. Rezultat je bil 4 : 2 v prid Legatu, mislimo pa, da tudi tukaj ni bilo tolike razlike med borcevoma. — Potem je nastopil profesionalni Hrvat Belič, ki je raztrgal oz. odvil verigo, ki jo je poprej poskušalo raztrgati 6 vojakov. Pokazal je tudi prav lepe poze s svojo res izredno lepo razvito muskulaturo. Nato so pripeljali dva močna konja in je g. Belič si ovil vrvi, na katere sta bila konja vprežena, okoli kolencev, konja sta potegnili vsak v svojo stran, vendar je atlet vzdržal silni poteg. — Rokoborba med Tičarjem in prof. Cyclopom je potekala nad vse zanimivo. 108 kg težki Cyclop je bil pač pretrd oreh za 78 kg težkega Tičarja, vendar se je ves čas (2×10 min.) izborni držal in se je večkrat prav mojstrsko izvil iz krepkih prijemov nadmočnega Cyclopa. Šele v 3. rundi je podlegel prijemu za glavo, padel sicer v mošt, ki mu ga pa je nasprotnik kmalu utrl. — Sibirjak Gromov se je vlegel na tla, naslonjen na kolmca in avtomobil s 7 osebami in skupni teži 1700 kg je brez nesreče prevozil čez deske, pod katerimi je ležal orjaški Rus. — Slednjič je vzel Cyclop navadno travero na široka ramena, na vsako stran se je obesilo 10 vojakov in travero, se je zvila v kotu 50° na silnem hrbtu rutiniranega atleta.

Suzana proti Mickey Walkerju. Angleški manager Cochran je angažiral boksmatch med Mickey Walkerjem in Tonyjem Milliganom za svetovno prvenstvo v srednji teži in sicer se bo ta boj vršil v Angliji; obenem pa je angažiral slavno teniško igralko Suzano Lenglovo za teniški turnir, ki se bo odigral v Henleyu v času velike regate. Ker je Cochran dva imenitna sportnika tako lepo skupaj imel, ni čuda, da je prišel kot prefrigan manager na misel, da ju pusti nastopiti enega proti drugemu, zlasti ker se razume Suzana na boks, Mickey pa na tenis. Nastalo je tedaj vprašanje: ali se naj Suzana boksa z Mickeyem ali pa na Mickey nastopi v tenisu proti Suzani? Čeravno bila Suzana kot bokserka večja atrakcija kakor Mickey kot tenis-igrač, se je vendar Cochran odločil, da nastopita v tenis-matchu. Če bo pa Mickey v tenisu poražen od Suzane, bo popolnoma upravičen, če bo zahteval revanšo v boksu.

Bokser proti svetovni prvakinji. Mickey Walker, svetovni boksterski prvak v srednji teži, je prispel iz Amerike v London, da brani svoj naslov proti Angležu Tom Milliganu. Walker je izboren teniški igralec in vsled tega ga namerava manager, ki vodi angleško turnejo Suzane Lenglovo, angažirati za tenis-match proti »božanstvenici« Suzani.

Vožnja okoli Italije. Tudi v sedmi etapi od Neaplja do Avellina, ki je dolga 153 km, je zmagal Alfredo Binda v 6:22:55 s povprečno hitrostjo 24.3 km. Nato je Binda tudi v 8. etapi, ki je vodila od Avellina do Barja v dolgotrasi 271 km, prišel kot prvi na cilj v 10:27:22; Pancera in Giuntelli sta radi padca odstopila. Deveta etapa je šla od Barja na Campobasso v dolžini 243.6 km; tudi tukaj je prekosil Binda vse svoje tekmece. Od sedanjih 9 etap jih je Binda torej dobil osem in je v splošni klasifikaciji s skupnim časom 86 ur 34 min 17 sek prvi; drugi, Brunero, je 16 min. za njim, tretji, Pancera, pa 22 min za Bindo. Nadaljna dirka gre ob adriatskem morju proti severu in doseže v 10.220 kilometrov dolgi etapi Pascaro.

Kako dolgo žive sportniki.

Amerikanski zdravniki so izvršili zelo natančno preiskavo, da bi rešili vprašanje, če sportniki v resnici umro primeroma mladi. V obča je prevladalo mnenje, da stremljenje po rekordih prej izčrpa notranje organe sportnika in da vestno izvajanje sporta povzroča predčasno oslabiljenje rezervnih moči. V resnici pa temu ni tako. Preiskave so dognale, da sportniki primeroma dalj časa žive ko drugi ljudje.

Preiskave so se izvršile predvsem na rekordnih zmagovalcih prejšnjih desetletij. Pri tem so vpoštevali vse sportne panoge, nogomet, veslanje, petoboj, rokoborbo, boks, baseball itd. Ugotovili so število še živečih sportnikov; od umrlih pa so ugotovili starost in vzrok smrti. Ta preiskava je obsegala celo Ameriko. Posebno so se ozirali na srčne bolezni. V Ameriki se namreč splošno opaža naraščanje srčnih bolezni, radi česar se je posebno gledalo na to, če je bilo vzrok smrti »sportno srce«, t. j. radi sportnih naporov povečano srce.

Preiskali so na pr. grupo 808 sportnikov, ki so odnesli zmage v času od 1855 do 1906. Od teh jih je umrlo samo 46 od 100 (mesto 100 od 100) onega števila, ki bi moralo umreti po splošnih ameriških tabelah o umrljivosti. Posebno malo jih je umrlo na boleznih srca. Sicer se opaža tudi pri ameriških sportnikih v višji starosti naraščanje smrtnih slučajev vsled srčnih bolezni, vendar ne v večji meri kakor pri nesportni-

Modno pismo.

Moderni klobuki.

Zadnja leta so se pojavljale skoraj v vsaki letni sezoni vesti, da so postali moderni zopet veliki klobuki. Toda ostalo je vselej samo pri plašnih poizkusih. Storila se je pač tedno napaka, da so se izdelali poletni klobuki res v mnogo prevelikih dimenzijah, tako da je bila razlika med njimi in prejšnjim prevelika, da bi se bili mogli udomačiti. Če bi se bilo poizkusilo z zmerno velikimi klobuki, bi bila stvar mogoče uspela. To dokazuje jasno letošnja sezona.

Današnja moda se od prejšnje bistveno razlikuje. Vzrok temu so izpremenjene razmere. Zena, ki izvršuje poklic ali pa se bavi

s sportom, ne more rabiti širokega klobuka. Kot se je moda obleke popolnoma prilagodila praktičnim potrebam, tako sedaj tudi moda klobukov. Zato pa se drži tudi še vedno klobuk iz klobučevine, o katerem se je že tolikokrat mislilo, da je mrtev. Samo področje mu je nekoliko zmanjšano. Klobuki iz crpe georgetta, iz raznih eksotičnih vrst slame so novi ter so bolj prikladna izpopolnitev elegantne popoldanske obleke kot pa klobuk iz klobučevine. Zato se jim je moral ta umakniti.

Letošnji slamniki imajo nekoliko širše kraje. Ker stvar ni pretirana, je postala hitro priljubljena. Pod širšim klobukom iz prozorne slame, skozi katero odsevajo tanki žarki solca, je obraz lepši. Vzadaj so moderni klobuki ozki, da se prilagodijo tako sedanja

noši las. Garnitura se odlikuje danes z decentno preprostostjo.

Klobuk iz klobučevine se je izdelaval do sedaj iz gladkega materiala, moderni pa je iz dlakaste klobučevine. Vse nianse barv, so dovoljene, čeprav lahko rečemo, da so posebno priljubljeni klobuki nežne beige sive barve, ki prava lepo harmonira z naravnobarnimi kasha plašči in oblekami. Tudi modra barva v vseh niansah je zelo priljubljena.

Klobuk iz klobučevine je prav posebno prikladen za potovanje, za sport in za trotteurkostum. Tak klobuk ni občutljiv in prenese tudi malo dežja brez škode. Zelo pogosto vidimo klobuke iz telečje kože in iz kačje kože.

Od leve na desno. — Majhen klobuk iz klobučevine z volnenim beige in kostanjevo rjavim nakitom. — Klobuk iz manilske slame, barva modra, sapon srebrena in slata. — Rožnato-debel slamniki s temnim trakom in diamantno iglo. — Slamniki iz bengalske slame, barva kot surova svila, buršunasti okrasek iste barve.

kih iste starosti. Važno pa je sportnike, da se pravočasno spomnijo, da ne morejo ostati vedno mladi. Po 40. letu se sme izvajati sport zmerno. Toda to umirjenje se mora izvršiti, predno je telo vsled sporta trpelo škodo, kolikor težko je to sicer za zmage navajenega sportnika. Največkrat trpe po teh ameriškanskih številkah sportniki na boleznih pluć. V ostalem pa zavisi seveda življenjska doba sportnika od tega, kako živi izven svojega sporta. Zmerno in pametno urejeno življenje je tudi tukaj kardinalna zahteva v svrhu dosega zdrave starosti. Samo na sebi bo sportnik nekoliko dalj časa živel ko nesportnik. Vendar pa to ni v nobeni zvezi z izvajanjem sporta, ampak z vnaprejšnjim telesnim razpoloženjem, ki poda ponajveč šele zmožnost, da se dotični lahko bavi s sportom. Mogoče je, da resna sportna vzgoja podaljša življenje; dokazano pa to ni.

To in ono.

MILIJONARKA IN POLICIST.

Nedavno se je vozila v svojem avtomobilu po Atenah osemindesetletna milijonarka iz veleugledne angleške rodbine. Zaradi nekega cestnopolijskega prestopka jo je policijski stražnik ustavil in zahteval, da plača globo. Lady pa s tem ni bila zadovoljna in zahtevala je, da naj jo pelje policaj pred kadija. Pred sodnikovimi vrati je stal službujoči stražnik. Bil je visoke, sloke postave, temnih oči in blišče belih zob, vrhutega pa star šele osemindvajset let. Ko ga je dama zagledala, je kar obstala in ni si mogla kaj, da ne bi bila duška svojim občutkom z besedami: »Kako lep fant si!« Na Grškem je namreč navada, da se nižjostojee ljudi tika. Ko je prišla prav zadovoljna iz sodnikove sobe, jo je policaj uljudno spremil do avtomobila. Lady je pozvedela za njegovo ime. Fant je bil pač lep, predvsem pa mlad. Čez par dni ga je povabila k sebi: navodno v važni uradni za-

devi, v resnici pa zato, da ga je zopet videla. Ostal je vse popoldne pri njej. Par tednov pozneje da je lady poročila. Dečko je imel tudi sicer srečo, zakaj kar hitro je avanziral za majorja.

PRPIČ »MALI« NA KRAJIH SVOJIH ZLOČINOV.

Eskorta 18 orožnikov vodi Prpiča »Malega« in njegova dva roparska tovariša, uklenjene v težke verige, po krajih, kjer so vršili svoje krvave zločine. Pri tej priliki ga je intervjuval te dni neki novinar.

»Dobro jutro, Prpič, ga je pozdravil. »Ker je bilo pri tebi že toliko novinarjev, sem prišel tudi jaz.«

»Vi ste prvi, doslej nisem govoril še z nobenim novinarjem.«

»Pa kako to? Vsi listi so polni tvojih intervjuov.«

»To je vse izmišljeno... Sicer pa sedaj lahko vsakdo piše o meni, kar hoče...«

Prpič je ležal v orožniški sobi na tleh, obkoljen od orožnikov, ki ga ne osvobodijo nikdar niti za trenutek težkih verig. Zvezani so vsi trije roparji, Prpič, Krkič in Brdarič skupaj. Prpič je pripovedoval o svojih zločinih kot da bi govoril o povsem navadnih stvarih. Jezil pa se je na svoja tovariša, posebno na Brdariča, o katerem trdi, da je bil nezrel in nesposoben za tako »veliko stvar«, s kakršno se je pečal on.

»Kaj boš ti govoril!« — ga je prekinil Krkič — ti si bil oni, ki me je upropastil! Dobro se spominjam svojega prvega zločina. Ti

si me prisilil z revolverjem v roki, da sem streljal.

Prpič ni odgovoril ničesar. Samo smehljaje se je ter zrl v solnčno nebo. Kmalu nato so Prpiča in Krkiča odvedli na kraj, kjer sta izvršila neki zločin in Brdarič je ostal sam. Star je 31 let ter je precej mršav. Glavo ima skoraj štirioglasto. Po Lombrosovi teoriji bi se lahko reklo, da je tip rojenega zločinca. Pogleda ne zdrži dolgo. S patetičnim, melanholičnim glasom je pripovedoval o svoji nesreči.

Dejal je: »Samo jaz sam vem, da nisem kriv. Moje duše nikdo ne pozna. Toda, če je človek v bedi, tedaj ne vpraša, če ima nož dve ostrini ali eno.«

Kako si se seznanil s Prpičem?

»Ko sem se vrnil začetkom leta iz Lepoglave, kjer sem odsedel 6 let radi poizkušene roparskega umora — toda prisegam vam, da nisem bil kriv — je prišel nekoč Prpič v mojo vas. Nisem vedel, da je Prpič. Brat je prišel k meni, rekoč: »Neki tvoj tovariš iz zapora te čaka na cesti. Pravi, da ti ima nekaj povedati.« Šel sem ter našel na cesti popolnoma neznanega človeka.

»Ali me ne poznaš, me je vprašal.

»Nikdar v življenju te nisem videl.«

»Torej se me ne spominjaš iz Mitrovice?«

»Bogami, ne spominjam se te. Jaz sem bil v Lepoglavi.«

»Če se me ne spominjaš, pa zbogom.«

Ze ob priliki tega prvega srečanja s Prpičem, sem občutil na sebi moč mladega človeka. Nisem mogel pozabiti njegovega pogleda. Eto — vzel mi je dušo!

Čez tri dni je prišel zopet in rekel mi je:

»Ali veš, kdo sem?«

»Ne vem.«

»Jaz sem Prpič, član čarugine tolpe, veš, onega Caruge, ki so ga obesili...«

»Vem, vem. Pa čemu si prišel k meni?«

Tedaj mi je povedal Prpič, da pozna v Kutini nekega kmeta Soša, ki ima mnogo denarja in katerega bi bilo treba oropati, ne samo oropati, temveč tudi ubiti, če bo treba.

»Tega nočem, ubijati nočem,« sem ugovarjal.

Toda podlegel sem njegovi sugestivni moči (Brdarič je dejal: vzel mi je dušo). Šel sem z njim. Dal mi je dolg nož, nato me je pa seznanil z drugim članom svoje tolpe, z Ibrahimom Krkičem. Ko smo prišli v Kutino, smo se oglašili najprej v hiši Mrvadinčiča, ki je bil eden od njegovih skrivnih prijateljev in inspirator zločina. Pri Mrvadinčiču smo vso noč jedli in pili. Ob zori smo šli k Soši. Prpič mu je dejal, da mu je pripeljal kupca. Soša je namreč nameraval prodati svoje posestvo. Prpič mu je predstavil Brdariča okt kupca. Par minut nato pa je potegnil revolver ter zaklical: »Roke kvišku!« Takoj nato smo izvršili zločin. Vsi trije smo jeli starega Sošo na žive in mrtve prelepiti. Brdarič pa je zaklal njegovega sina s nožem.

»Tako se je stvar nadaljevala, je dejal Brdarič. »Toda mene ne zadene niti najmanjša križda. Sodeloval sem razven tega samo še pri enem zločinu. To je vse. Zato pa Prpič do mene tudi ni imel nobenega zaupanja.«

Prpič melanholičen.

Pozno zvečer so privleli njegova tovariša nazaj. Ker je Krkič večkrat aroganten, so mu prikrajšali ta dan večerjo. Ko je Prpič to opazil, je stopil s svojimi okovi k oknu ter zapel:

»Poslušajte moja bračjo draga
ovu pjesem što vam pjevam.
Razprši se kolo gorskih ptica,
uhvatite mene, Maloga Prpiča.
Pokraj Siska, grada bljeloga.
Aoj, družo Jovo mrtvi, gdje si,
pa da vidiš druga svoga...«

To je zapel Prpič po melanholični melodiji »Stareca Vujatina«. Bil je zelo pobit, malo je manjkalo, da ni zaplakal. Predno je zapel, je dejal:

»Če bi bil imel poštenega in zvestega tovariša, bi bil danes bogat in pošten človek, kot jih je več po mestih...«

Marcel Prévost:

Don-Juanke.

Oba prijatelja sta prišla do reke. Medtem se je bilo stemnilo in na vseh straneh so se zablistale električne luči. Roger si je mislil: »Trévoux je srečen. Pameten dečko. Veselega srca hiti sreči nasproti, ki ji tudi jaz ne bom ušel, ki me pa skrbi. Tudi jaz hočem nositi ta jarem, toda čutim, da me teži na ramah.«

— Mislim, da se morava tukaj ločiti, je dejal oficir. Ali greste h komtesi?

— Da.

— Jaz pa imam samo še toliko časa, da skočim domov in vzamem svoj kovček. Odpotujem v Mainz ob sedmi uri dvanajsti minuti.

— Ne da bi videli gospe Lorande?

— Ne... Ona je hotela tako in rekel sem vam že, da ji v vsem pustim njeno voljo. Čez nekaj dni me bo prišla obiskat v Porenju... Zbogom Roger!

— Zbogom Jean!

Oficir je sedel v taksi in se odpeljal, medtem ko je Vaugrenier napravil svoj dolgi večerni sprehod ob obrežju reke. Na ta način si je hotel pomiriti svoje razburjene živce. Razmišljal je o Trévouxovih besedah, potem se je pa spomnil obupnih, a strastnih besed komtese: »Odpustite mi... Vse, kar mi je življenje pustilo, vam dam!« Ali so mogla izreči ženska usta ponižnejše besede? In njene debele solze, ki so ji tekale preko lic! In ta žena je bila ena najponosnejših! Ali ni ta ponižnost ozdravila njegovega razžaljenega ponosa?

Moral jo je videti nemudoma, zaželel si je je, kot

36

si morfinist zaželi svojega strupa. Ravno je mimo njega počasi vozil prazen taksi, kojega šofer je iskal klienta. Pomagal mu je in sedel vanj.

III.

Kneginja Hilda in njena častna dama, gospa Salièvre, sta bila najavljeni pri komtesi Anderny za tretjo uro. Komtesa je poznala izredno točnost te »knežje« osebnosti in zato je že čakala četrte ure poprej v svoji knjižnici in listala po novem romanu, ki je bil ravnokar izšel in o katerem je ves Pariz govoril.

Čez nekaj trenutkov pa je knjigo odložila, si pritisnila roke na oči, kakor, da bi hotela osredotočiti svoje misli. Spraševala se je, zakaj je postala tako nemirna, odkar se je Roger vrnil iz Anglije.

»Možak, ki ga ljubim, se mi je podrgel. Moja bodočnost bo taka, kakor sem si jo vedno želela. Do sedaj sem doživela v ljubezni sama razočaranja, sedaj pa vem, da bom gotovo z Rogerom srečna... Čemu sem torej nemirna?«

Razmišljala je tako ostro, da so se njene ustnice pregibale, kot bi molila.

»Morda zato, ker mi je javil, da se odpelje za tri dni v Nancy, kamor ga je poklical bolan prijatelj?... Ne, še bolje je tako, da imam dovolj časa za razmišljanje.

Ropot avtomobila, ki se je ustavljal pred poslopjem, ji je presekala misli. Poslušala je... Bila je v istini kneginja s svojo dvorno damo. Hitela ji je po stopnicah nasproti...

— Moja, draga, ljuba Albina, kako lepo je to od vas, da ste ostali doma in sprejeli mene in gospo

Lelièvre. Poglejte vendar, Lelièvre, die Gräfin ist reizend! Vi ne veste, kako veselje mi napravlja, ko vidim, da ste vedno lepša, draga komtesa, ker vsa približno enako stari, kajpada? ... Saj menda niste dosti starejši od mene. In ker mi pravijo... my friends and relations, of course*, da nisem bila nikoli lepša, kot sedaj, bi to prav rada verjela. Pogled na vas mi daje k temu pogum!

Začela se je smejeti na ves glas, kakor, da bi bila pripovedovala najbolj smešno stvar na svetu; gospa Lelièvre pa se je smejala še glasneje in še dalj časa. Bila je visoka ženska, sivozelenih las, prava karikatura kneginje. Hudobni jeziki so trdili, da je bila polsestra kneginje, mladostni greh Hildinega očeta. Podobni sta si bili tembolj, ker je nosila gospa Lelièvre vse Hildine ponošene obleke, in ker se je Hilda itak vedno oblačila zelo ekscentrično, si lahko predstavljate, kako strašna karikatura je bila gospa Lelièvre.

Albina se je smehljala:

— Visokost, izgledate v resnici naravnost mladeniško, je dejala.

Vsi moški se obračajo, kadar gre njena Visokost mimo, je naglo vzkliknila gospa Lelièvre, ki je govorila pravilno fracoščno, toda tako mehko, da jo je bilo težko razumeti. Radi tega ne moremo več napraviti svojega vsakdanjega walkinga.* Včeraj na primer je v Bulonjskem gozdu nam sledila gruča mladih gospodov, katerih se nismo mogli otresti.

* Angl.: Moji prijatelji in znanci, seveda.

* Angl.: Sprehod.

(Dalje prih.)

VINOCET

tovarna vinskega kisa, d. z. o. z., Ljubljana
nudi

najfinejši in najokusnejši
namizni kis iz vinskega kisa.

Zahtevajte ponudbo. Telefon št. 2399.

Tehnično in higijskično najmoderneje
urejena kisarna v Jugoslaviji.
Pisarna: Ljubljana, Dunajska cesta št. 1a, II. nadst.

Inserati v

»Narodnem dnevniku«
imajo velik uspeh!

TISKARNA MERKUR

TRG.-IND. D. D.

Se priporoča za tisk vseh trgovskih, obrtnih, industrijskih in uradnih tiskovin. * Tiska časopise, knjige, brošure, cenike, tabele, vabila, lepake, posetnice itd. * LASTNA KNJIGOVARNICA. * TELEFON. št. 2532

Izdajatelj: Aleksander Zelenikar. — Urejuje: Vladimir Sveteč. — Za tiskarno »Merkur« odgovoren: Andrej Sever. Vsi v Ljubljani.

Najboljše v materialu in konstrukciji so:

Josip Petelinca

kolesa in šivalni stroji

znamke

Gritzner, Adler in Phönix.

Najlepša oprema, posamezni deli, pnevmatika, igle za vse sisteme — samo v

Najnižje cene. — Tudi blizu Prešernovega

na mesečno odplačila. LJUBLJANA spomenika ob vodi.

STAMPILJE pečata

Graverstvo, etikete

SITAR & SVETEK

LJUBLJANA

St. Petra 6812 13.

Mala soba

z električno razsvetljavo

v sredini mesta se odda

takoj. Naslov pove uprava

lista.

MALI OGLASI.

Za vsako besedo se plača

50 par. Za debelo tiskano

pa Din 1.—

Oblačilno blago

po globoko znižanih ce-

nah prodaja družba

»MAKO«, Ljubljana, Du-

najska cesta 36, zraven

Jugo-auto.

Zahvalnica.

Gosp. lekarnar Blum, Su-

botica. — Čast mi je ob-

vestiti Vas, da so mi Va-

še Larucin kapsule jako

dobro pomagale pri spolni

bolezni in da je kapa-

povsem prenehala. — S

spoštovanjem K. M. Ma-

ribor. — Larucin kapsule

se dobivajo po Din 20.—

po vseh lekarnah. Glavno

skladišče: Apoteka Blum,

Subotica.

ženitev.

Mlad, ugleden, boljši po-

sesnik prosi neoporečno,

po možnosti premožno go-

spico — katero navdaja

zavest, da je življenje de-

lo in boj — da mu piše

(odnosno posredujejo sta-

riši) na upravo »Narod-

nega Dnevnika« pod znač-

ko: »Ustvariva srečo!«

Uradnica

samostojna moč z večletno

praksco, večša knjigovod-

stva, strojeopisja in tesno-

pisja, išče službo za takoj

ali pozneje. Cenj. ponud-

be prosi na upravo lista

pod značko »Agilna 1000«.

Drva - čebin

Woltova 1/II. - Teled. 56.

Na prodaj

sta veliki mahalasti pal-

mi po Din 800.—. Naslov

pove uprava lista.

LJUBLJANA

GREGORČIČEVA 23